

Netop nu foregår der en opfølgingskonference, en vurderingskonference, i Budapest, hvor man forsøger at vurdere organisationens virksomhed, se på, hvad der er gået godt, og hvad der er gået mindre godt, og i det hele arbejde på at styrke organisationen.

Man må jo sige, at CSCE har haft en betydelig indflydelse, når det drejer sig om konfliktforebyggelse og krisestyring. Der er almindelig anerkendelse i medlemskredsen i CSCE over CSCE's hidtidige indsats på det område. Ikke mindst organisationens bidrag til tilbagetrækning af de russiske styrker fra Baltikum og til at forhindre spredning af kampene omkring Bosnien til andre dele af det tidligere Jugoslavien. Her er der som bekendt også fra dansk side ydet en betydelig indsats.

En anden vigtig side af organisationens virksomhed er den, der udføres af CSCE's Højkommissær for Nationale Mindretal, den tidligere hollandske udenrigsminister van der Stoel. Det er et udtryk for CSCE's brede sikkerhedsbegreb, når det nu fra alle sider anerkendes, at denne indsats er et nødvendigt og et væsentligt bidrag til stabilitet i CSCE-området.

Der er bestræbelser i gang for at bygge videre på CSCE's konfliktforebyggende indsats ved at give CSCE en reel evne til at udføre fredsbevarende operationer på regional basis på samme måde, som FN gør det globalt.

CSCE har allerede i princippet et mandat til at iværksætte fredsbevaring. I praksis er forhandlingerne på den igangværende CSCE-konference i Budapest temmelig stærkt bundet op med forhandlingerne om mulighederne for at udsende en CSCE-fredsbevarende styrke som led i CSCE's bestræbelser for at løse konflikten mellem Armenien og Aserbajdsjan om Nagorno-Karabakh. Det er en diskussion – den sidstnævnte – som ikke har fundet nogen afklaring, men den foregår netop nu, og jeg finder det rigtigt at fremhæve, at vi fra dansk side ønsker at styrke CSCE, og jeg er glad for, at det har fundet udtryk i den dagsorden, som Folketinget senere vil vedtage.

Hr. Knud Enggaard omtalte ræsonnementerne omkring dette med at forhindre nye skillelinjer, og det vil jeg da gerne gentage og udbygge en smule. Jeg mener, det er et meget centralt synspunkt for den europæiske udvikling.

Dette med, at der ikke skal skabes nye skillelinjer, er jo udtryk for en vision om, at Europa skal være helt og udelt, skal være demokratisk og samarbejdende. Det er den vision, der ligger

bag udtryk om, at der ikke skal drages nye skillelinjer. Og det er regeringens opfattelse, at det er det hovedsyn, man må lægge til grund. Det er et centralt synspunkt. Jeg ser ingen modsætning imellem det synspunkt og så det helt selvfølgelige og rigtige, at Rusland ikke kan have vetoret over for eksempelvis NATO's udvidelse eller andre beslutninger i vestlige organisationer. Det kan Rusland ikke have, men jeg ser ikke nogen begrebsmæssig modsætning til dette, vores vision om, vores stræben efter at skabe et helt, udelt Europa.

At både hr. Niels Ahlmann-Olsen og hr. Knud Enggaard spurgte til de kriterier, som USA havde opstillet, og de kriterier, som jeg nævnte, er jo ikke så overraskende endda. De kan udledes af NATO-Traktaten, og jeg finder det helt overflødigt at understrege, at selvfølgelig er det også kriterier, som den danske regering deler. Men dermed har man jo ikke gjort op med spørgsmålet om en udvidelse af NATO. Der indgår jo også andre synspunkter i den debat.

Jeg vil godt i forhold til, hvad hr. Knud Enggaard var inde på, understrege, at det er vigtigt at forstå, at ikke mindst USA stærkt understreger betydningen af at sikre, at Rusland får en rolle i den fremtidige sikkerhedsstruktur, at forholdet til Rusland skal tænkes ind i den fremtidige europæiske sikkerhedsstruktur og ikke tænkes væk fra sikkerhedsstrukturen. Sikkerhed opnår man bedst i samarbejde med andre, ikke i samarbejde vendt mod andre, og derfor går bestræbelserne ud på at skabe en europæisk sikkerhedsarkitektur, som også omfatter stormagten Rusland og dens bestræbelser, som altså ikke er en isoleret dansk – så ville det blive for lidt – men i høj grad en almindelig vesteuropæisk og amerikansk bestræbelse. Det synes jeg skal understreges.

Til hr. Keld Albrechtsen et par bemærkninger. Hr. Keld Albrechtsen fandt, at NATO havde overlevet sig selv. Det er aldeles ikke regeringens opfattelse eller min opfattelse. NATO er i dag et vigtigt redskab og et uundværligt redskab i arbejdet for at skabe stabilitet på det europæiske kontinent. Det er ikke det eneste redskab. Der er også andre. Vi skal bruge – som jeg var inde på i mit første indlæg – alle de redskaber, der står til vores rådighed, for at bygge bro over kløften, som er efterladt efter den kolde krig. Men det er et uundværligt og vigtigt redskab.